

UN o klimatskim promjenama nakon Pariškog sporazuma

Prenosimo dijelove teksta UN-a o poduzimanju hitnih akcija u borbi protiv klimatskih promjena i njezinih utjecaja (Cilj 13)

Klimatske promjene sada utječu na svaku zemlju na svakom kontinentu. Pri tome narušavaju nacionalna gospodarstva i utječu na živote, stvaraju velike troškove ljudima, zajednicama i zemljama danas, a još će više sutra. Vremenski obrasci se mijenjaju, razina mora raste, vremenski događaji postaju sve ekstremniji i emisije stakleničkih plinova sada su na najvišoj razini u povijesti. Bez akcije, prosječna površinska temperatura na svijetu će u ovom stoljeću vjerojatno premašiti 3 °C. Najčešće su pogodeni najsiromašniji i najranjiviji ljudi.

Sada su dostupna pristupačna rješenja koja zemljama omogućuju prelazak na čišća i fleksibilnija gospodarstva. Tempo promjena je ubrzan jer se više ljudi okreće obnovljivoj energiji i nizu drugih mjera koje će smanjiti emisije i povećati napore prilagodbe. Međutim klimatske promjene globalni su izazovi koji ne poštuju nacionalne granice i zahtijevaju se rješenja koordinirana na međunarodnoj razini, posebno kako bi se zemljama u razvoju pomoglo u pomaku ka gospodarstvu s niskom razinom ugljika.

Da bi ojačale globalni odgovor na prijetnju klimatskim promjenama, zemlje su usvojile Pariški sporazum COP21 u Parizu, koji je stupio na snagu u studenome 2016. godine. U sporazumu sve zemlje su se složile raditi na ograničavanju globalnog porasta temperature na znatno ispod 2 °C. Od travnja 2018. godine 175 stranaka ratificiralo je Pariški sporazum, a 10 zemalja u razvoju podnijelo je prvu iteraciju svojih nacionalnih planova prilagodbe za reagiranje na klimatske promjene.

Zahvaljujući Međuvladinom odboru za klimatske promjene sumirane su sljedeće činjenice:

- Od 1880. do 2012. prosječna globalna temperatura povećala se za 0,85 °C. Kad se taj porast stavi u perspektivu, za svaki stupanj povećanja temperature, prinosi zrna padaju za oko 5 %. U razdoblju između 1981. i 2002. zbog toplije klime kukuruz, pšenica i ostali glavni usjevi imali su na globalnoj razini velika smanjenja prinosa od 40 megatona godišnje.
- Oceani su se zagrijali, količine snijega i leda su se smanjile, a razina mora je porasla. Od 1901. do 2010. globalna prosječna razina mora porasla je za 19 cm, dok su se oceani proširili zbog zagrijavanja i otapanja leda. Arktičko se morsko ledeno područje smanjilo u svakom sljedećem desetljeću od 1979. godine – uz gubitak leda od 1,07 milijuna km².
- S obzirom na sadašnje koncentracije i trajne emisije stakleničkih plinova, vjerojatno će do kraja ovog stoljeća povećanje globalne temperature premašiti 1,5 °C u usporedbi s razdobljem 1850. – 1900. Svjetski oceani će se zagrijati i otapanje leda će se nastaviti. Predviđa se da će razina mora do 2065. u prosjeku porasti 24 – 30 cm i 40 – 63 cm do 2100. Većina aspekata klimatskih promjena trajat će stoljećima, čak i ako se emisije zaustave.

- Globalne emisije ugljikova dioksida (CO₂) porasle su za gotovo 50 % od 1990.
- Emisije su rasle brže između 2000. i 2010. nego u svakom od tri prethodna desetljeća.
- Još uvijek je moguće, primjenjujući široku lepezu tehnoloških mjera i promjena u ponašanju, ograničiti porast globalne srednje temperature na 2 °C iznad preindustrijske razine.
- Velika institucionalna i tehnološka promjena dat će bolju priliku da globalno zatopljenje ne prijeđe taj prag.

Potvrđuje se da je Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime primarni međunarodni međuvladni forum za pregovore o globalnom odgovoru na klimatske promjene.

Od 17 ciljeva održivog razvoja za preobrazbu našeg svijeta s Ciljem 13 želi se postići:

- jačanje otpornosti i sposobnosti prilagodbe klimatskim opasnostima i prirodnim katastrofama u svim zemljama;
- integriranje mjera klimatskih promjena u nacionalne politike, strategije i planiranje;
- unaprjeđenje obrazovanja, podizanje svijesti te ljudskih i institucionalnih kapaciteta za ublažavanje klimatskih promjena, osiguravanje prilagodbe, smanjenje utjecaja i rano upozoravanje;
- provođenje dogovora razvijenih zemalja o mobiliziranju do 100 milijardi dolara godišnje do 2020. godine iz svih izvora kako bi se odgovorilo na potrebe zemalja u razvoju u kontekstu ublažavanja i transparentnosti provedbi mjera te operacionizacije Fonda za zelenu klimu što je prije moguće;
- promicanje mehanizama za povećanje kapaciteta za učinkovito planiranje i upravljanje klimatskim promjenama u najmanje razvijenim i malim otočnim zemljama u razvoju, uključujući fokusiranje na žene, mladež i lokalne i marginalizirane zajednice.

Sve informacije dostupne su na UN-ovim mrežnim adresama:

UN and climate change site
 UN Framework on the Convention on Climate Change
 World Meteorological Organization
 UN Population Fund
 UN Environment – Climate Change
 Intergovernmental panel on Climate Change
 FAO – Climate

Nakon novih saznanja o klimatskim promjenama UN-ov Međuvladin panel o klimatskim promjenama predlaže:

Brze i jedinstvene akcije da porast temperature ne prijeđe 1,5 °C

Nairobi | 8. listopada 2018.

Znanstvenici koji se bave klimatskim promjenama nedavno su upozorili na alarmantno hitnu potrebu za drastičnim akcijama zaštite okoliša kako globalno zatopljenje ne bi prelazilo 1,5 °C. Posebno izvješće o globalnom zagrijavanju od 1,5 °C koje je pokrenulo Međuvladino vijeće UN-a o klimatskim promjenama (**Special Report on Global Warming of 1.5 °C**) danas ukazuje na nevjerojatne ekološke izazove na koje se svijet treba pripremiti ako se globalno zatopljenje nastavi povećavati po trenutačnoj stopi te naglašava dramatičnu razliku porasta temperature od 0,5 °C u budućim projekcijama.

Očekuje se da će ekstremno topla razdoblja s jakim kišama i sušama porasti kako globalne temperature nastavljaju rasti. Budući da smo već svjedoci utjecaja povećanja od 1,0 °C u odnosu na predindustrijske razine, bitno je poduzeti drastične mjere da se globalno zagrijavanje zadrži na minimumu, tako da do 2100. godine globalni prosječni porast razine mora bude oko 10 cm niži s globalnim zagrijavanjem od 1,5 °C u usporedbi s porastom od 2 °C. Također će u tom slučaju biti znatno lakše upravljati predviđenim utjecajima na biološku raznolikost i ekosustave, uključujući gubitak i izumiranje vrsta.

“Znanost nam pokazuje da će ograničavanje zagrijavanja pomoći u smanjenju ogromnih troškova za poljoprivredu, ljudsko zdravlje i biološku raznolikost. To znači da su aktivnosti vezane uz zatopljenje investicije vrijedne stvaranja”, rekao je Erik Solheim, voditelj UN-ova odjela za okoliš. **“Ali istodobno moramo ići dalje. Obveze usvojene na temelju Pariškog sporazuma sada su očito nedovoljno dobre i ono što nam treba utrkati je za sam vrh”.**

Ograničavanje globalnog zatopljenja na 1,5 °C zahtijevat će brze, dalekosežne i promjene bez presedana u svim aspektima društva, uključujući i način na koji upravljamo energijom, industrijom, zgradama, prijevozom i gradovima. Tehnologije za izgradnju objekata postoje i troškovno su učinkovite te je do sada više zemalja, gradova i tvrtki preuzelo ciljeve izgradnje objekata s nul-tom emisijom.

Da bi globalna neto emisija CO₂ uzrokovana ljudskim aktivnostima ostala unutar 1,5 °C, trebalo bi je do 2030. godine smanjiti za oko 45 % od razine iz 2010. godine, dosegnuši “neto nulu” oko 2050., uravnotežujući emisije uklanjanjem CO₂ iz atmosfere.

U prosincu 2015. godine na 21. konferenciji država UNFCCC-a Pariški sporazum usvojilo je 195 država koje su usvojile ciljeve za jačanja globalnog odgovora na prijetnju klimatskim promjenama **“održavajući porast globalne prosječne temperature do ispod 2 °C u odnosu na predindustrijske razine, uz nastojanje da se povećanje temperature ograniči na 1,5 °C u odnosu na predindustrijske razine.”**

Kao dio odluke Pariškog sporazuma, IPCC (**Intergovernmental Panel on Climate Change**) je prihvatio da u 2018. godini izradi Specijalno izvješće o globalnom zagrijavanju od 1,5 °C iznad predindustrijskih razina i povezanih globalnih puteva emisije stakleničkih plinova. Izvješće je dostupno na stranicama IPCC-a.**

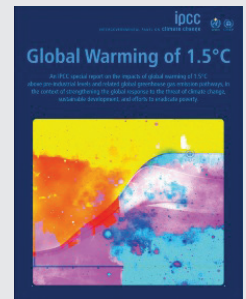
Posebno izvješće o globalnom zagrijavanju od 1,5 °C prvi je u nizu posebnih izvještaja koji će biti proizvedeni u šestom ciklusu

procjene IPCC-a. Sljedeće godine IPCC će objaviti Posebno izvješće o oceanu i kriosferi u promjenljivoj klimi i klimatskim promjenama te o zemljištu, koja razmatra kako klimatske promjene utječu na uporabu zemljišta.

**IPCC: Final Government Draft | Date of Draft | 4/6/18

Global Warming of 1.5 °C

An IPCC special report on the impacts of global warming of 1.5 °C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty.

Međuvladin odbor za klimatske promjene (IPCC) vodeće je međunarodno tijelo za procjenu klimatskih promjena. Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) i Svjetska meteorološka organizacija (WMO) utemeljili su IPCC 1988. godine kako bi svijetu pružili jasan znanstveni stav o sadašnjem stanju znanja o klimatskim promjenama i njezinim potencijalnim utjecajima na okoliš i socioekonomski utjecaj.

Kontakt za više informacija:

Keith Weller, UN Environment Head of News and Media, keith.weller@un.org

Gubitci u vodoopskrbnoj mreži u Hrvatskoj u prosjeku iznose 49 %

Autor-izvor | SEEBiz/H | Datum objave | 8. rujna 2017.

ZAGREB – Državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike Mario Šiljeg na konferenciji “Voda – najvrjedniji resurs budućnosti” istaknuo je kako gubitci u vodoopskrbnoj mreži u Hrvatskoj u prosjeku iznose 49 % to jest 3 % više nego prije tri godine, što znači da Ministarstvo i Hrvatske vode definitivno moraju poduzeti intenzivne napore u pripremi projekata kako bi se ti gubitci sanirali i postigli određeni zadovoljavajući rezultati koji će biti u prosjeku ostalih zemalja EU-a.

Na konferenciji u zagrebačkom hotelu Westin (rujan 2017.) su problemi s gubitcima u vodoopskrbnoj mreži bili jedna od dominantnih tema.

O istoj temi sa stranica Jutarnjeg lista

Autor | Goran Penić | 6. rujna 2017.

Zapanjujući je podatak da se na razini cijele Hrvatske u vodoopskrbnom sustavu gubi čak 49 % kvalitetne vode, a pojedini lokalni vodovodi, poput onog u Gračacu, imaju gubitke od nevjerojatnih 91 %, u Imotskom od 82 %, u Korenici od 79 %, Otočcu 77 %, pa i u Zadru od čak 67 %. Poznato je i da glavni grad Hrvatske izgubi čak 47 % vode, jer su neke cijevi, građene još u doba Austro-Ugarske, dotrajale i propusne, no još su veći problem ilegalni priključci...